

Otevřený přístup a otevřená data v Horizontu 2020 Co nabízí OpenAIRE?

Informační materiál pro administrátory
a koordinátory vědeckých projektů

Český překlad Open Access and Open Data
in Horizon 2020, červenec 2015

Povinnost otevřeného přístupu v H2020

Evropská komise (EK) vyžaduje, aby všechny recenzované publikace, které vzniknou v rámci projektů financovaných z Horizontu 2020, byly v režimu otevřeného přístupu (open access, OA), tedy volně online dostupné a bez omezení jejich dalšího užití.

Otevřený přístup ve čtyřech krocích

Krok 1: Odešlete článek do časopisu dle svého výběru. Publikační poplatky mohou být refundovány (article processing charges, APC) z projektů po dobu jeho trvání.

Krok 2: Uložte finální recenzovanou verzi rukopisu nebo vydavatelskou verzi do institucionálního nebo oborového repozitáře (nebo do Zenodo.org, pokud nemáte jinou možnost) nejpozději v době vydání článku. K pouhému zveřejnění seznamu publikací na webových stránkách projektu se nebude přihlížet! Embargo 6/12 měsíců je povoleno, pokud jej vyžaduje vydavatel.

Krok 3: Popisná metadata musí obsahovat: European Union (EU) a Horizont 2020 nebo Euratom a Euratom Research and Training Programme 2014-2018; název výzvy, akronym a číslo smlouvy; datum vydání, případně délku embarga a persistentní identifikátor (DOI, Handle).

Krok 4: Zajistěte otevřený přístup k publikaci uložené v repozitáři. Je akceptováno embargo 6 měsíců (nebo 12 v případě sociálních a humanitních věd).

OpenAIRE: Služby pro manažery výzkumu

Projekty najdete na www.openaire.eu.

Každý **projekt Horizontu 2020** má svou stránku, kde najdete základní informace o projektu, o publikacích a datových setech a sekci statistik.

OpenAIRE nabízí App Box, který umožňuje k projektu **generovat seznam publikací**. Uložení publikací do repozitáře kompatibilního s OpenAIRE **automaticky**:

- i. vyhovíte podmínce H2020 zajistit otevřený přístup k vědeckým publikacím;
- ii. **ušetříte si čas** s vykazováním publikací v závěrečné projektové zprávě.

Projekt OpenAIRE je financován EK, aby podporoval její politiku a pravidla otevřeného přístupu v rámci Horizontu 2020. Projekt má své lokální zástupce (National Open Access Desks, NOADs) ve všech členských státech EU, ale také mimo ni (Švýcarsko, Norsko, Island, Srbsko a Turecko). NOAD pro ČR zajišťuje Ústřední knihovna VŠB-TUO.

OpenAIRE

Pilotní projekt otevřených výzkumných dat Evropské komise

Pilotní projekt otevřených dat

Minimální požadavky pro projekty zapojené do Pilotního projektu otevřených výzkumných dat:

- Vytvořte plán managementu dat (data management plan, DMP).
- Uložte data do datového repozitáře, např. www.zenodo.org.
- Pokud je to možné, otevřete data k užití třetím stranám.
- Poskytněte informace o nástrojích potřebných k užití surových dat za účelem validace výsledků (nebo poskytněte přímo tyto nástroje).

Seznam vhodných datových repozitářů nabízí www.re3data.org.

Informační materiál pro vědce k pilotnímu projektu otevřených výzkumných dat v Horizontu 2020:

<http://dspace.vsb.cz/handle/10084/110460>

Nástroj pro vytvoření plánu managementu dat pro váš projekt: <http://dmponline.dcc.ac.uk>

Chcete se zapojit? Pilotního projektu se mohou dobrovolně účastnit také projekty z ostatních oblastí. Více na www.openaire.eu/opendatapilot.

Nechcete se zapojit? Projekty mohou kdykoli odstoupit od zapojení do pilotního projektu. Seznam přípustných důvodů k vystoupení z projektu naleznete na: <http://bit.ly/H2020ODGuideEN>.

OpenAIRE odpoví na vaše otázky!

Co je repozitář

Otevřený repozitář uchovává a poskytuje volný přístup k digitálním sbírkám vědeckých výstupů. Vědci často ukládají své publikace do institucionálních nebo oborových repozitářů (např. arXiv, Europe PubMed Central). Repozitář přiřazuje publikaci trvalý identifikátor. Databázi repozitářů naleznete na www.openoar.org.

Který repozitář je přizpůsobený OpenAIRE?

Všechny uložené dokumenty jsou popsány metadaty, včetně metadat o financování (číslo projektu) a přístupových právech. Na www.openaire.eu (Participate-Deposit) vyhledejte repozitář, který je přizpůsobený OpenAIRE a který pomůže dodržet povinnosti dané EK.

Dovolí vydavatelé uložit kopii článku do repozitáře?

Ve většině případů ano. Většina vydavatelů (možno ověřit na www.sherpa.ac.uk/romeo/) dovoluje uložit kopii článku v repozitáři, někdy po uplynutí určitého embarga. Pokud je embargo stanovené vydavatelem delší než 6 měsíců (nebo 12 měsíců v případě sociálních a humanitních věd), Horizont 2020 očekává, že si autoři k zajištění otevřeného přístupu zvolí publikování v otevřeném časopise. OpenAIRE poradí v situaci, kdy autoarchivace není povolena.

Více informací na: www.openaire.eu/support/faq

O projektu OpenAIRE

Infrastrukturu OpenAIRE financuje Evropská komise na podporu své politiky a pravidel otevřeného přístupu.

Další informace a kontaktní údaje naleznete na:

www.openaire.eu

Užitečné odkazy

Pokyny EK k otevřenému přístupu k vědeckým publikacím a výzkumným datům v Horizontu 2020:

<http://bit.ly/H2020OAGuideEN>

Informační materiál EK k otevřenému přístupu:

<http://bit.ly/EKfactOA>